

**СУЧАСНИЙ КЕРІВНИК У СФЕРІ БЕЗПЕКИ АГРОБІЗНЕСУ: ЛІДЕРСЬКІ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА АНАЛІТИЧНІ НАВИЧКИ**

**THE MODERN AGRIBUSINESS SECURITY LEADER: LEADERSHIP
COMPETENCES AND ANALYTICAL SKILLS**

Анотація. Актуальність дослідження ролі сучасного керівника у сфері безпеки агробізнесу зумовлюється зростанням рівня ризиків та невизначеності, що супроводжують функціонування аграрного сектору у сучасних умовах. Посилення впливу як зовнішніх, так і внутрішніх загроз, зокрема економічного, екологічного, технологічного характеру, обумовлює потребу у впровадженні нових управлінських підходів до забезпечення безпеки діяльності підприємств аграрного сектору економіки. Особливої уваги набуває здатність керівника адекватно реагувати на виклики, приймати обґрунтовані управлінські рішення та забезпечувати стійкість функціонування агробізнесу.

Ключові слова: агробізнес, управління безпекою, сучасний керівник, лідерські компетентності, аналітичні навички, ризики, стратегічне мислення, ефективне управління.

Abstract. The relevance of studying the role of a modern manager in the field of agribusiness security is due to the increasing level of risks and uncertainty that accompany the functioning of the agricultural sector in modern conditions. The increasing influence of both external and internal threats, in particular economic, environmental, and technological, necessitates the implementation of new management approaches to ensuring the safety of enterprises in the agricultural sector of the economy. Particular attention is paid to the manager's ability to adequately respond to challenges, make sound management decisions, and ensure the sustainability of agribusiness operations.

Keywords: agribusiness, security management, modern manager, leadership competencies, analytical skills, risks, strategic thinking, effective management.

Трансформаційні процеси в економіці, а також посилення цифровізації та глобалізаційних тенденцій зумовлюють зростання вимог до професійних компетентностей керівників, передусім у розвитку лідерських якостей та аналітичних здібностей. Зазначені обставини актуалізують потребу в осмисленні ролі сучасного керівника як ключового суб'єкта управління безпекою [1, с. 333], спроможного не лише мінімізувати ризики, а й визначати стратегічні напрямки розвитку підприємства в умовах нестабільності.

Безпека аграрного бізнесу доцільно розглядається як забезпечення стабільності функціонування та поступального розвитку підприємства. Основа - своєчасне виявлення, оцінювання й мінімізація внутрішніх та зовнішніх загроз [2, с. 38]. Управління безпекою в цій сфері повинно мати системний характер і відзначається комплексністю та багаторівневістю, що передбачає інтеграцію декількох складових, зокрема економічних, екологічних, технологічних. Специфіка такого управління детермінується особливостями

аграрного виробництва, такими як залежність від природно-кліматичних факторів, сезонність виробничих процесів та підвищеним рівнем ризикованості.

Керівник у системі забезпечення безпеки агробізнесу відіграє особливу роль, він є ключовим суб'єктом прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень. Саме він здійснює координацію управлінських процесів, формує політику безпеки та визначає пріоритетні напрямки розвитку підприємства з урахуванням наявних та потенційних загроз. Діяльність керівника передбачає забезпечення ефективної взаємодії між структурними підрозділами, внутрішніми ресурсами, що у сукупності сприяє підвищенню результативності функціонування системи безпеки.

Необхідним аспектом є ідентифікація системи взаємозв'язків, яка трансформується в управлінську діяльність у сфері безпеки агробізнесу [3, с. 101]. Йдеться про взаємодію ризиків, ресурсного забезпечення, інформаційних потоків та управлінських рішень, яка визначає цілісність та результативність функціонування системи безпеки. Зазначені взаємозв'язки формують аналітичну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та забезпечення сталого розвитку аграрного підприємства.

Лідерські компетентності сучасного керівника у сфері безпеки агробізнесу передбачають системне осмислення його спроможності ефективно функціонувати в умовах невизначеності та підвищеного рівня ризиків, зокрема під час воєнного стану. Ключова характеристика лідерських компетентностей - стратегічне мислення, яке забезпечує формування довгострокового бачення розвитку підприємства з урахуванням потенційних загроз у процесі планування діяльності. Суттєве значення має здатність до прийняття обґрунтованих управлінських рішень у ризикових умовах, що передбачає інтеграцію аналітичних підходів, професійного досвіду та інтуїтивних оцінок.

Лідерські компетентності мають комунікативну спроможність, яка забезпечує результативну взаємодію між усіма суб'єктами управлінського процесу. Вона сприяє узгодженості дій у сфері безпеки [4, с. 596]. Управління командою - це здатність керівника мотивувати персонал, ефективно розподілити відповідальність та сформувати згуртований колектив, орієнтований на досягнення спільних цілей. Особливої уваги набуває формування культури безпеки в агробізнесі як системи цінностей, норм і поведінкових установок та правил, спрямованих на попередження ризиків й забезпечення стабільності функціонування підприємства. Зазначені компетентності визначають результативність лідерства керівника та його здатність забезпечувати належний рівень безпеки та сталий розвиток агробізнесу.

Компетентність керівника у сфері безпеки агробізнесу визначається результативністю управління в умовах невизначеності та підвищеного ризикового навантаження. Вона охоплює здатність до опрацювання значних масивів інформації, їх структуризації та змістовної інтерпретації з метою формування обґрунтованих управлінських висновків. Ключове значення набуває спроможність до комплексного аналізу ризиків, зокрема ідентифікації їх джерел, оцінювання ймовірності настання та прогнозування можливих наслідків для функціонування підприємства.

Важливою складовою аналітичної діяльності керівника є спроможність до прогнозування загроз, це забезпечує своєчасне виявлення негативних сценаріїв розвитку подій та формування превентивних управлінських рішень. У цьому контексті зростає роль сучасних цифрових інструментів, які надають можливість оперативного доступу до релевантних даних, їх комплексного аналізу та наочної візуалізації [5, с. 983]. Використання інноваційних технологій підвищує точність та обґрунтованість управлінських рішень, а також їх своєчасність. У сукупності це сприяє зростанню ефективності функціонування системи безпеки агробізнесу.

Взаємозалежність лідерських компетенцій та аналітичних здібностей розглядається як основа результативного управління безпекою аграрного бізнесу. Це визначає здатність керівника до прийняття виважених рішень. Синергія цих складових зумовлює підвищення ефективності управлінських процесів і безпосередньо впливає на загальні результати

діяльності підприємства.

Розвиток професійних компетентностей керівників у сфері безпеки агробізнесу визначається зростанням ризикових факторів та потребою в забезпеченні стійкості функціонування підприємств. За сучасних умов ключове значення набуває конвергенція аналітичних, управлінських та цифрових компетентностей, що підвищує спроможність до оперативного виявлення загроз та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Розвиток професійних компетентностей керівників детермінується впровадженням інноваційних освітніх практик, орієнтацією на безперервне навчання та здатністю до адаптації в умовах швидкої еволюції технологій обробки та аналізу даних. Водночас зростає значущість міждисциплінарного підходу, зокрема інтеграції знань у сферах ризик-менеджменту, цифрової безпеки та сталого розвитку, що забезпечує формування цілісного бачення системи безпеки агробізнесу. У довгостроковій перспективі це обумовлює підвищення результативності функціонування систем управління безпекою, посилення конкурентних позицій підприємств та забезпечення їх стійкого розвитку.

Діяльність сучасного керівника у сфері безпеки агробізнесу відбувається в умовах високого рівня невизначеності, багатофакторності ризиків та динамічних змін зовнішнього середовища. Це зумовлює підвищені вимоги до його професійної підготовки. Ключовим фактором забезпечення результативного управління є інтеграція лідерських компетентностей та аналітичних навичок, взаємодія яких формує спроможність до прийняття своєчасних, обґрунтованих і стратегічно орієнтованих управлінських рішень.

Аналітичні здібності керівника у сфері безпеки забезпечують системне осмислення ризиків, їх ідентифікацію, кількісне та якісне оцінювання та прогнозування потенційних наслідків. Тоді як лідерські компетентності визначають спроможність до ефективної організації управлінських процесів, консолідації персоналу та реалізації заходів безпеки. Синергічне поєднання цих складових підвищує адаптивність системи управління до зовнішніх викликів і загроз, що набуває критичного значення для функціонування аграрного сектору.

Фактором підвищення результативності діяльності є інтеграція цифрових технологій у процеси аналізу та прийняття управлінських рішень, що забезпечує їх оперативність, точність і належний рівень обґрунтованості. Розвиток професійних компетентностей керівників має ґрунтуватися на засадах безперервного навчання [6, с. 261], впровадженні інноваційних освітніх практик та міждисциплінарному підході до підготовки.

Отже, формування сучасного керівника у сфері безпеки агробізнесу передбачає комплексне розвиток лідерських та аналітичних характеристик. У сукупності це забезпечує підвищення ефективності функціонування систем безпеки, зміцнення конкурентоспроможності підприємств та їх довгострокову стійкість.

Література

1. Іваненко В. С. Інструментарій стратегічного управління персоналом у сільському господарстві. *Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, м. Одеса, 16 жовтня 2025 р. Одеса : ОНЕУ, 2025. С. 332–334. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22739>.
2. Іваненко В. С., Курепін В. М. Визначення величини ризику: значущість та ймовірність. *OSHAgro – 2025* : зб. тез доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф., 30 вересня 2025 р. Київ, 2025. С. 37–39. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/23333>.
3. Курепін В. М., Зубехіна-Хайят О. В. Механізми антикризового управління як основа адаптації бізнесу до турбулентного середовища. *Modern Economics*. 2025. № 54 (2025). С. 95–103. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V54\(2025\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V54(2025)-13).
4. Іваненко В. С. Шляхи виживання та розвитку українського бізнесу під час воєнного стану. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та*

- перспективи* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, ОНЕУ, 10–11 жовтня 2025 р. Одеса, 2025. С. 595–598. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22542>.
5. Петровський А. Цифрова трансформація бізнесу: цифровізація процесів на різних рівнях корпоративного управління. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін* : зб. наук. праць VIII Всеукр. наук.-практ. конф., 30 жовтня 2025 р., м. Полтава. Полтава : ПДАУ, 2025. С. 982–984. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22726>.
 6. Самойленко О. О., Бацуровська І. В. Кібербезпека цифрового освітнього середовища як складова системи безпеки праці та життєдіяльності. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 11 (19). С. 255–268. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11\(19\)-255-267](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11(19)-255-267).

References

1. Ivanenko V. S. Strategic human resource management tools in agriculture. Globalization aspects of innovative economic development, Odesa National Economic University, 16 October 2025. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22739>.
2. Ivanenko V. S., Kurepin V. M. Determination of risk magnitude: significance and probability. OSHAgro – 2025: V International Scientific and Practical Conference, Kyiv, 30 September 2025. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/23333>.
3. Kurepin V., Zubychkina-Khayat A. Anti-crisis Management Mechanisms as the Basis for Business Adaptation to a Turbulent Environment. *Modern Economics*. 2025. No. 54. P. 95–103. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V54\(2025\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V54(2025)-13).
4. Ivanenko V. S. Ways of survival and development of Ukrainian business under martial law. XI International Scientific and Practical Conference on Economic and Legal Aspects of Business, Odesa National Economic University, 10–11 October 2025. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22542>.
5. Petrovskyi A. Digital business transformation: digitalization of processes at various levels of corporate management. Accounting, Control, and Analysis under Institutional Changes, Poltava State Agrarian University, 30 October 2025. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22726>.
6. Samoylenko O. O., Batsurovska I. V. Cybersecurity of the digital educational environment as a component of occupational and life safety system. *Society and National Interests*. 2025. No. 11 (19). P. 255–268. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11\(19\)-255-267](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11(19)-255-267).